

DON BOSCO

**NIEUWS
DAT JE PAKT**

**PORTRET
VAN EEN BEVLOGEN
SALESIAAN**

**VERSLAG
UITWISSELINGSREIS
SWAZILAND**

**DON BOSCOSCHOOL
STEENWIJKERWOLD**

'Don Bosco NU' is het driemaandelijks contactblad van de salesianen van Don Bosco in Nederland. Het heeft tot doel een breed publiek te informeren over activiteiten die geïnspireerd zijn door Don Bosco. De congregatie van de salesianen wijdt zich in navolging van de stichter, de Italiaanse priester Don Bosco, aan jeugd- en jongerenzorg. Een abonnement kun je gratis aanvragen. Oplage: 5.000.

DIRECTEUR

Wilfried Wambeke sdb

REDACTIE

Wim Flapper sdb

(hoofdredacteur)

Koos Meijerink

(eindredacteur)

Joost Middelhoff

Kristel Zeeman

CONTACT REDACTIE

Graafseweg 533,
6603 CB – Wijchen
e-mail: flapper.w@donbosco.nl

CONCEPT & ONTWERP

Heldergroen,
www.heldergroen.nl

ABONNEMENT

Gratis aan te vragen bij:
Don Bosco,
Wiekslag 2c,
3871 AS Hoevelaken,
tel: 033 844 75 05
e-mail: info@donbosco.nl
www.donbosco.nl

FOTO'S

Niels Sparnaaij (coverfoto)
Gerard Schoorl
Mark Den Haerynck
Frank Veldkamp
Koos Meijerink

ISSN

0167-3203

TNT POST PERIODIEKEN

REGISTRATIENUMMER
36552

Copyright, © 2018

ONT=MOET

Ontmoeting

Vakantie... dat heerlijke gevoel dat even 'niets moet'. Tijd om te genieten, om te ont-moeten, om eens die dingen te kunnen doen waar je weer helemaal van opkikkert. Ons leven speelt zich af in een jachtige drukte. Je draait mee in een systeem. Je wordt opgeëist door zoveel dingen die 'moeten'. Als je niet uitkijkt, word je geleefd door het ritme van de tijd, door een baan die veel van je vraagt, door je telefoon die mee bepaalt wat dringend is, door een agenda die voortdurend dicteert waar je heen moet.

Iedere mens heeft nood aan een bron die energie geeft om vol te houden. En laat die bron nu juist liggen in echte ont-moetingen!

Sommigen vinden die energie op een geliefkoosde locatie. Onlangs reisde ik naar Turijn. In de bus 48 medereizigers en een heerlijk gevoel van samen onderweg zijn naar een plek om de batterijen op te laden. In de ontmoeting met Don Bosco vind je inspiratie om voluit te gaan voor je idealen, om niet op te geven, om een hand te blijven reiken naar de meest kwetsbare, zoekende jonge mensen.

Don Bosco durfde het risico te nemen het beste van zichzelf te geven omdat hij leefde vanuit die andere diepgaande en levengevende ontmoeting, namelijk met de God van Jezus Christus. Gewoon, zomaar, en niet omdat het moest, kwam hij zich elke keer weer laven aan die hemelse Bron, aan die ont-moeting. Door dicht bij God te staan kon hij dicht bij de mensen zijn. Dit werkte in twee richtingen: de ontmoeting met jonge mensen was voor Don Bosco de heilige grond waar hij God kon

ervaren. Met heel zijn leven legde hij de link van God naar mens en van mens naar God, gestuwd door de ontmoeting met beide.

Laat de vakantie een tijd zijn om zorg te dragen voor jezelf. Ga bewust de stilte eens opzoeken en laat die spreken. Creëer ruimte voor deugdlozende ontmoetingen met mensen die veel voor jou betekenen en luister naar hun verhaal. Zet je in voor een nobel doel, zoals de vele jonge mensen die zich tijdens de vakantiemaanden weer vrijwillig inzetten voor andere mensen, in jeugd- en jongerenwerk, in ouderenzorg, in vakantiecampen met gehandicapten, ... Wedden dat je veel meer terug zult krijgen dan je kunt geven?

We wensen dat je dankbaar kan terugblikken op een geslaagd school-, werk- of levensjaar en dat de zomervakantie voor jou een tijd van echte ont-moeting mag zijn.

WILFRIED WAMBEKE SDB, PROVINCIAAL/

Op de coverfoto:

Jaden (10), Amber (8) en Roan (4) uit Apeldoorn. Vader Michel heeft de twee oudsten net opgegeven voor het komende DeeBeetje kamp in Assel. Een paar jaar geleden hadden we doordat we beiden kampten met onze gezondheid weinig te besteden. We kwamen noodgedwongen in aanraking met een aantal instanties. Toen werden we door anderen gewezen op de mogelijkheid van de DeeBeetje kampen in Assel die ook voor mensen met weinig inkomen toegankelijk zijn. Daar wij toen niet in de gelegenheid waren voor vakantie was dit natuurlijk een erg leuke verrassing dat de kinderen wel op kamp konden. In 2016 is Jaden voor het eerst mee geweest, Amber was nog net te jong.

Jaden: "in 2016 ben ik voor het eerst mee geweest. Thema was: Diep in de zee. Ik vond het erg leuk en ik heb veel nieuwe vrienden gemaakt. Ik vind het erg leuk om spelletjes te doen, ook had ik m'n fiets en ben ermee naar het zwembad geweest. In 2017 ben ik weer geweest, toen was het thema: Asterix en Obelix. Dat vond ik ook erg leuk en dit jaar kom ik zeker weer met mijn zusje."

Amber: "In 2017 mocht ik voor het eerst mee, ik was zeven en een half jaar oud maar mocht toch mee. Ik vond het toch wel even een beetje spannend voor de eerste keer maar was hier snel overheen. Heb het erg naar mijn zin gehad met de andere kinderen. We eten elke dag wat anders, het is elke dag weer een feest met eten. Ook gaan we naar de stad daar mogen we wat kopen met het zakgeld wat we meekrijgen van thuis. De spelletjes die we doen zijn ook hartstikke leuk en er is voor iedereen wel een spelletje."

De meiden vinden DeeBeetje kamp helemaal geweldig en kijken er naar uit. Zodra Roan oud genoeg is mag hij ook mee, hopelijk nog net met zijn zusjes.

Groet, Michel, Janine, Jaden, Amber en Roan Cornelissen

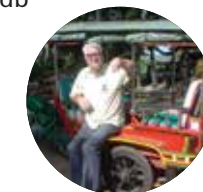
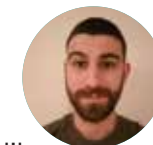

GEEF DIT NUMMER NA LEZING
DOOR AAN FAMILIE, BUREN,
COLLEGA OF VRIENDEN.

INHOUD

- 4/5 DON BOSCO BELICHT**
Terugblik pré-synode over en met jongeren, Opvoeden met drie pedagogen: een jood, moslim en christen
- 6/7 WERK IN UITVOERING**
Portret van Bernhard van Welzenes sdb
- 8 NIEUWS NL**
Uitwisselingsproject Swaziland
- 10 JEUGD VAN TEGENWOORDIG**
Europees vrijwilliger Matthew Saliba
- 11 DON BOSCO NAAMDRAGERS**
De Don Bosco school in Steenwijkerwold
- 12/13 AGENDA / NIEUWS.NL**
Activiteiten in de komende periode, verzameld nieuws
- 14 MISSIE**
De salesiaanse missiedag, Don Bosco Hotel in Cambodja In Memoriam Anton Matse sdb
- 15 KASBOEK**
- 16 DE INSPIRATIE VAN...**
Cirilo de Deus

REDACTIONEEL

In dit zomernummer van DON BOSCO NU leest u meer over het bijzondere werk van Bernhard van Welzenes als Hoofdaalmoezenier voor binnenschippers, kermis- en circusexploitanten. Verder besteden we o.a. aandacht aan de bijzondere groepsreis naar Swaziland van Straatvisie en SAMEN. In onze rubriek 'naamdragers' dit keer aandacht voor de Don Boscoschool in Steenwijkerwold, een van de noordelijkste Don Boscolocaties. En verder in de rubrieken Agenda en Nieuws.NL aandacht voor de activiteiten van de diverse Don Bosco-werken in het land. Tot slot is er 'de inspiratie' van Cirilo de Deus die vol enthousiasme in Amsterdam aan de slag is onder jongeren. Zo doet hij zijn achternaam eer aan: 'van God'.

U ziet het: opnieuw een DON BOSCO NU vol met nieuws dat je pakt! De redactie wenst u een fijne zomer en veel leesplezier.

KOOS MEIJERINK/

TERUGBLIK OP DE PRÉ-SYNODE OVER EN MET JONGEREN

door ANNELIEN BOONE, DIRECTEUR IJD, JONGERENPASTORAAL VLAANDEREN

In maart mocht ik, als enige Belg, deelnemen aan de pré-synode in Rome. Deze bijeenkomst was een unieke kans om uit te drukken wat jongeren bezighoudt, wat onze verlangens en wensen ten opzichte van Kerk en maatschappij zijn. Of, zoals kardinaal Baldisseri zei, "een bijeenkomst om niet te praten over jongeren, maar met jongeren". Deze pré-synodale week was een fantastische ervaring. We waren er samen met 300 jongeren vanuit de hele wereld, en bovendien waren er ook niet-gelovige jongeren, enkele moslims, joden, hindoes.... Een zeer diverse groep dus, vanuit verschillende culturen, maatschappijen en achtergronden, maar allen jongeren van de 21e eeuw!

Op de eerste ochtend sprak paus Franciscus ons toe, en mocht ik nadien aan onze paus en alle aanwezigen de jongeren uit Europa voorstellen. Ik vond

het belangrijk hierbij te focussen op onze huidige kerksituatie, waarbij we beseffen dat er minder jongeren zijn die opgroeien met geloof. Het christelijk geloof is hen vaak onbekend, maar dit geeft ons als Kerk ook nieuwe kansen! De uitdaging ligt erin om mensen iets te laten ontdekken, positieve kerkervaringen te laten opdoen, ervoor te zorgen dat het christelijke geloof hen kan verrassen! Een jongere zei recent: "Onbekend is onbemind, geloof is als een onuitgepakt cadeau." Het is aan ons als Kerk om dit cadeau te helpen uitpakken, om samen met jongeren op weg te gaan, om hen te begeleiden!

Gedurende de week werkten we in meer dan 20 taalgroepen. Ik zat in een zeer diverse groep - met jongeren uit Frankrijk, iemand uit Canada en heel wat jongeren uit Afrika- waarbij de verschillen vaak heel sterk naar voor kwamen, maar ook net verrijkend

waren. We deelden over de grote thema's en de vragen die in het slotdocument worden voorgesteld. Het eerste deel : 'de uitdagingen en de kansen in de wereld vandaag, geeft een beeld van de realiteit van de leefwereld van jongeren vandaag. Het tweede deel gaat over 'geloof en roeping, onderscheiding en begeleiding'. In het derde deel spreken we over de educatieve en pastorale activiteiten van de Kerk, waarin concrete voorstellen voor de Kerk vandaag worden aangeboden.

Zo kwam tenslotte het pré-synodale slotdocument tot stand. Een document dat we samen schreven en dat het resultaat is van een open dialoog, van actief en respectvol luisteren naar elkaar. Ik ben dan ook hoopvol dat dit document een goede aanzet kan zijn voor de bisschoppen die in oktober hier verder mee aan de slag zullen gaan tijdens de 15de Gewone Algemene Bisschoppensynode over 'Jongeren, geloof en roeping'.

VERSLAG

Namens Nederland nam Danny Hakvoort deel aan deze 'pré-synode' waar 340 jongeren uit de hele wereld met elkaar spraken, zijn verslag kun je op internet nalezen: www.rkkerk.nl/danny-hakvoort-afgevaardigd-naar-pré-synode-over-jongeren

OPVOEDEN MET DRIE PEDAGOGEN; EEN JOOD, MOSLIM EN CHRISTEN

Zondagmiddag 15 april was er bij Don Bosco Apeldoorn een bijeenkomst over 'opvoeden'. Rita Vermeltfoort van Don Bosco Werken Nederland (vorming) en Hans Stalknecht (directeur van Don Bosco Apeldoorn) zagen er een uitdaging in om opvoeding te benaderen vanuit drie religieuze perspectieven: joods, islamitisch en christelijk. Al snel werd Said Messabel, werkzaam binnen jeugdzorg en bekend met Don Bosco Apeldoorn, bij het idee betrokken. Zijn opvoedervaring en contacten in de moslimgemeenschap waren zeer welkom. Met als resultaat een geslaagde ongedwongen, boeiende bijeenkomst.

door RITA VERMELTFOORT

Vanuit het perspectief van de joodse pedagoog Janus Korczak, de christelijke priester Don Bosco en de islamitische profeet Mohammed werd opvoeding van jeugd en jongeren benaderd. In deze volgorde vertegenwoordigd door Hans Stalknecht, salesiaan Piet Stienaers en Tarik Imahda (islamitische jongerenwerker). Enthousiast en betrokken onthulden zij de wezenlijke aspecten in de opvoeding van de door hen vertolkte pedagoog.

Zestig aanwezigen vanuit de diverse religieuze tradities en van alle leeftijden, hingen aan hun lippen. Want wat kwamen er verrassend mooie ideeën aan bod! Alle pedagogen gaven op eigen wijze de waardigheid van kinderen weer en de manier van opvoeden die bij hun inzichten pasten. Ieder legde de nadruk weliswaar op een verschillend aspect binnen opvoeding afhankelijk van hun mens- en kindbeeld, maar over het geheel genomen, konden ze de armen over elkaars schouders slaan. Het werd een broederlijk verhaal. Dit broederlijk verhaal werd nog eens benadrukt door

twee jongeren die zeer aansprekend teksten lazen over de aartsvader Abraham, die alle drie geloofstradities gezamenlijk delen. Cathelijne las een stukje uit de Bijbel en Nizar uit de heilige islamitische geschriften.

Na de presentaties gingen de aanwezigen in verschillende groepen onder leiding van 'een pedagoog', in gesprek over wat zij persoonlijk belangrijk vinden in opvoeding en leefstijl. Kaarten met vragen en stellingen nodigden uit tot levendige gesprekken. Een gunstig klimaat om op te groeien, de rechten van kinderen, geloof en meer kwamen aanbod. Men luisterde vol interesse naar elkaar en deelde hun persoonlijke visie. Dit alles onder het genot van verse Arabische hapjes, ter plekke gemaakt door de kok Abbas en vele vrijwilligers die een prima verloop garandeerden. De muzikale omlijsting werd verzorgd door Syrische muzikanten; Mohammad op trompet en zijn familie op trommels.

"Wat me opvalt is dat we niet veel van elkaar verschillen in wat we belangrijk vinden in opvoeding"

"Wat zou het goed zijn om dit soort gesprekken in scholen te voeren, daar is nog zoveel onbegrip onderling." zei een deelnemer na afloop van de middag. Dit klinkt als een aanmoediging voor meer initiatieven op dit vlak, om zo het inzicht in elkaars leefwereld te vergroten. Met als doel de armen broederlijk en zusterlijk over elkaars schouders te kunnen slaan met het oog op gelukkige kinderen en jongeren, vanuit ieders eigen geloofstraditie!

DE JAARSPREUK VOOR DE BEWEGING ROND DON BOSCO 2018:

"GROEIEN IN DE KUNST VAN HET LUISTEREN EN HET BEGELEIDEN"

PORTRET VAN EEN EIGENZINNIG, BEVLOGEN SALESIËAAN BERNHARD VAN WELZENES, MENS TUSSEN DE MENSEN

Zaterdag 21 april 2018, Wereldcircusdag, ontving B.E.M. van Welzenes sdb bij Circus Freiwald uit handen van de voorzitter van het VNCO, de heer Marcel van den Ende te Drunen de Gouden Chapiteausleutel voor zijn tomeloze inzet voor het circus in Nederland en de rol die hij speelt bij het verbinden van deze sector. Reden voor de redactie van Don Bosco NU voor een interview.

door KOOS MEIJERINK, foto's FRANK VELDKAMP

Het 'kerkschip' ligt voor anker in de Waalhaven in Nijmegen. Ik word gastvrij ontvangen aan boord en spreek Bernhard van Welzenes in zijn gezellige werkkamer in het front van het schip. Het bustebeeld van Don Bosco voorop z'n bureau valt mij meteen op. Hij is directeur van het KSCC, het Katholiek Sociaal Cultureel Centrum dat al sinds 1976 bestaat en in '86 door premier Lubbers werd geopend. Zijn officiële functiebenaming luidt Hoofdaalmoezenier van R.K. parochie voor Binnenschippers, Kermis- en Circusexploitanten. Hij strooit met visitekaartjes van zijn verschillende petten want hij heeft zo'n 16 nevenfuncties. "Het lijkt veel maar het hangt allemaal aan elkaar."

Hij is geliefd in de kermis- en circuswereld en zet als bruggenbouwer zijn vele politieke en sociale contacten regelmatig voor hen in. Hij kreeg al heel veel prijzen en daar is nu recent de Chapiteau (= circustent) aan toegevoegd.

Hij vertelt honderduit. Hij is joviaal, goedgehumt en heeft voor iedereen op het schip een aardig woordje. Ook voor de rommelopruimers op de kade. Het is er levendig aan boord, er wordt gelachen, er heerst een sfeer van vrolijkheid. Een shanty koor komt oefenen. Secretariaresses lopen binnen voor een handtekening en zijn telefoon rinkelt voortdurend voordat hij hem uitzet. Een man komt binnen met de proef van het misboekje op Hemelvaartsdag morgen. Hij bladert het boekje door, geeft even snel wat opmerkingen en strooit ondertussen met complimenten. Morgen moet hij na een openluchtmis om 08.30 uur in Overasselt als een speer naar het KSCC-schip want om 11.00 uur is er de mis voor kinderen die de Heilige Communie doen. Het KSCC en de parochie draait op tientallen vrijwilligers. "Dit moet je met plezier doen."

"Vroeger kreeg je een benoeming, ik zit in allerlei besturen maar ben overal voor gevraagd. Je moet vooral jezelf zijn. Ik heb zelf altijd mijn eigen koers bepaald, zelf het initiatief genomen. Vooruit denken is de weg, dat heb ik zeker van m'n vader en

moeder geleerd. Vorming geven is van belang, je moet niet alleen maar missen lezen. Sommigen bidden zich de gaten in de sokken. Ik ben rechttoe, rechtaan."

"Ik ben rechttoe, rechtaan."

"Ik ben geboren in Den Haag en kom uit een gezin van 12 kinderen. Mijn moeder was Erna Klarenaar, een echte Rijnvaart familie, waarmee ik me vanaf mijn jeugd zeer verbonden voelde." De scheepvaart trok. Daar kwam hij voor het eerst met salesianen in contact. "Via pater Cor Goorts kwam ik bij Don Bosco terecht, ik mocht hem helpen met boetseerwerk. Van hem heb ik een stola gekregen die ik nog wel eens gebruik." En hij zong bij een koor onder leiding van Quirinus Muth. In 1955 ging hij naar Ugchelen en daarna naar 's Heerenberg. In Assel vervulde hij zijn noviciaat en studeerde filosofie in Twello. "Ik ben helemaal geen student maar had er een hele goede tijd." Daarna liep hij een jaar stage als groepsleider in Leusden, met o.a. Loek van der Helm "fantastische internaatsleider." En werd daarna twee jaar groepsleider in Rotterdam, onder de praktische leiding van pater André Asma. "Het waren mannen die iets in hun mars hadden."

In de jaren '70 studeerde hij theologie, toen Jan Raaijmakers provinciaal was. "In oktober 1969 ging ik naar Nijmegen en op 1e kerstdag '69 werd ik door mijn voorganger, de schippersaalmoezenier, gevraagd om hem op te volgen. Daarna ben ik meteen begonnen en dat is mijn redding geweest. Mijn klasgenoten van toen zijn allemaal weg, ze misten toch een stuk warmte. In 1971 werd hij gewijd door Mgr. Bluijssen. "Dát was een wijding." Hij werd moderator van internaten waar de kermiskinderen in de zomer verbleven. En zo kwam geleidelijk aan de kermiswereld erbij.

Bernhard zit in heel veel besturen en reist door heel Europa: Rome, Brussel, Berlijn, Duisburg, Monaco, Boedapest, hij draait er zijn hand niet voor om. Hij rijdt zo'n 70.000 kilometers per jaar en vliegt daarnaast nog zo'n 40.000 km's. "Dankzij een auto met chauffeur kan ik werken op de achterbank en de tijd zo optimaal besteden. Ik heb geen muziek aan in de auto."

Hij onderhoudt veel contacten met collega's, zoals bijvoorbeeld de hoofdaalmoezenier van België, met de Raad van Toezicht van het onderwijs in het Oostblok en heeft goede contacten bij de KRO. En met salesianen in de regio Rotterdam. "We komen er elke maand bij elkaar voor een gebedsviering."

Hij is modern en goed bij de tijd, begrafenissen worden voorbereid middels contact via skype. Hij heeft binnenkort weer twee uitvaarten en besteed daar alle tijd en aandacht aan. Het misbrevier staat in meerdere talen op zijn iPad. Met zijn telefoon laat hij mij een leuke Kinderbijbel App zien. Het bijbelverhaal wordt verteld en de figuren bewegen als je ze aanklikt "Helemaal geweldig toch." Als bijdrage aan een beter milieu is het KSCC-schip in mei voorzien van zonnepanelen. Ik kom zelf uit de Rijnvaart en ben er in opgegroeid. Het zijn bekende families. Voor de gezinnen betekenen ik veel en daardoor tref ik ook heel veel jongeren. "

In mijn vieringen hebben kinderen en jongeren altijd een plus. Ik wil ook geen aparte vieringen en houd er van om interactief met de mensen te zijn. En ik ben geen pastorale Albert Hein, geen pastoor op afroep. Jongeren zijn de toekomst maar we moeten niet vergeten wat de ouderen allemaal nog doen."

"In Nederland heb ik zo'n 25.000 schapen, omdat ik in de schipperswereld ben opgegroeid ken ik de meesten daarvan."

Hij vindt het belangrijk om pastoraal sterk te zijn. Hij neemt geen blad voor zijn mond, steekt zijn mening niet onder stoelen of banken en is wars van formaliteiten. Zijn parochie bestaat uit: schippers: 15.000, kermis: 10.000 en 1.000 mensen van de 12 circussen in Nederland (in december zijn er zelfs 28 kerstcircussen). "Schippers en kermismensen, ze hebben dezelfde problemen. Maar schipperskinderen maken meer gebruik van het onderwijs, die zitten op internaten. Jeugd van de kermis gaat niet naar een internaat."

Eén week per jaar gaat hij mee met de KSCC-vakantiereis voor zieken, met hospitaalschip P.W. Alexander. Vijftig gasten worden begeleid door vijftig vrijwilligers en de mis wordt aan boord gevierd, al varend tussen de containers. Bernhard kan

terugkijken op een kleurrijk bestaan vol met mooie momenten. Zo mocht hij twee keer een schip inwijden, doopte kinderen in de piste van het circus en zegende olifanten en leeuwen. Tal van openluchtmissen vierde hij op de kermis. In 2012 vierde hij zijn 40-jarig priesterbestaan met een openlucht mis op de Waalkade met bezoekers uit heel Europa.

Eind mei werd hij 78 maar hij denkt nog niet aan stoppen. Hij blaakt nog van energie. "Mijn motto is 'mensen onder de mensen te zijn', in de sfeer van Don Bosco: niet boven maar tussen de mensen. En zo het evangelie sociaal-pastoraal handen en voeten geven. En mijn droom, daar werk ik aan, dat voelen mensen."

Tot slot leidt hij me nog even snel rond op het schip dat vol staat met kerk-paraferalia die bezoekers door de jaren heen hebben meegebracht. Het is een schip vol met historie en aan elk voorwerp zit een verhaal, zo toont hij bijvoorbeeld een grote koperen klok van 350 kg die hij van zijn familie kreeg. Tot slot maak ik nog wat foto's van hem op het voordek bij het 'Don Bosco' bord en geef een hand tot afscheid want zijn volgende afspraak zit al klaar. Als ik na het bezoek aan het bijzondere kerkschip weer buiten in het zonnetje op de kade sta voel ik mij als Sjakie na een bezoek aan de wonderlijke wereld van de chocoladefabriek.

De kerkzaal aan boord biedt plaats aan maximaal 200 mensen, gemiddeld komen er zondags zo'n 90 mensen naar de H. Mis. Wilt u een keer de dienst bijwonen? Dan bent u van harte welkom om 11.00 uur aan de Havenweg in Nijmegen. Er is voldoende gratis parkeergelegenheid.

www.ksccl.nl

THEMA ZELFSTANDIGHEID

BIJZONDERE UITWISSELINGSREIS
NAAR SWAZILAND

door WILLEM VAN SERMONDT

Van 23 april tot 5 mei bezocht een groep Nederlandse jongeren uit Amsterdam Manzini's jeugdzorgcentrum Don Bosco in Swaziland. Tijdens het bezoek wisselden ze ervaringen en gedachten uit met leeftijdgenoten in Swaziland. Het thema van de uitwisseling was: 'zelfstandigheid'. Het bezoek werd gezamenlijk georganiseerd door Don Bosco SAMEN en Manzini Youth Care.

Don Bosco Straatvisie heeft als doelstelling om de maatschappelijke participatie van dak- en thuisloze jongeren en (alleenstaande) jonge moeders en vaders te bevorderen, en hun sociaal netwerk te versterken. SAMEN deelt haar kantoor met Straatvisie in het Don Bosco huis in Amsterdam. Voor het eerst maakten SAMEN jongeren en jongeren van Straatvisie gezamenlijk een reis.

De Nederlandse groep werd gevormd door vijf dak- en thuisloze ('streetwise') jongeren. Ze werden vergezeld door zes vrijwilligers van SAMEN, die ervaring hebben met vrijwilligerswerk bij Don Bosco-projecten voor straatkinderen wereldwijd. Manzini Youth Care (MYC) faciliteert zorg voor straatkinderen in Manzini, de tweede grootste stad van het Koninkrijk Swaziland. Jongeren die op het punt staan om 18 jaar te worden en MYC moeten verlaten en jongeren die MYC verlaten hebben, namen deel aan de workshops.

Zelfstandigheid was het thema van de uitwisseling. De woonzorg in Nederland is vrij goed georganiseerd en intensief voor minderjarigen. Eenmaal 18 jaar geworden, verlaten jongeren het zorgsysteem en moeten ze voor zichzelf zorgen. Het ondersteuningsniveau neemt dan snel af. Aan de ene kant geeft dit een gevoel van vrijheid, maar tegelijkertijd is het een gigantische sprong voorwaarts in verantwoordelijkheid. Voor veel jongeren is deze stap te groot, na enkele jaren hebben ze schulden en andere problemen. In Manzini ervaren jongeren soortgelijke problemen. MYC verlaten is een grote stap en het is een uitdaging voor MYC om in de overgangsfase zorg te bieden. Tijdens de workshops bespraken de jongeren hun ideeën over zelfstandigheid.

Wat is zelfstandigheid? Wat hebben ze nodig om een onafhankelijk leven op te bouwen, een leven waarin ze voor zichzelf kunnen zorgen? Waarbij wensen ze hulp van anderen en wanneer willen ze geen hulp?

De jongeren wisselden ervaringen uit over hun dagelijks leven en hun behoefte aan zorg en onafhankelijkheid. Er was veel begrip tussen de Nederlandse en de Swazische jongeren. Ze vonden

ook enkele verschillen in hun behoeften. De twee samenlevingen bieden bijvoorbeeld verschillende voorbeelden van wat een zelfstandig leven is. Maar ze vonden meer overeenkomsten: een zelfstandig leven begint met basisbehoeften zoals een kleine hoeveelheid geld om te leven, een huis en anderen om hen heen betekent gezond blijven. Het belangrijkste lijkt te zijn dat ze hun eigen keuzes kunnen maken en er de verantwoordelijkheid voor kunnen nemen. Als dit betekent dat ze hulp nodig hebben, is het een teken van zelfredzaamheid als ze erom vragen.

Het eindproduct van de uitwisseling is een poster met aanbevelingen en tips voor zorgorganisaties die jongeren helpen bij hun overgang naar het volwassen leven. De poster is, samen met een film met impressies van de reis, op 22 juni gepresenteerd.

Tijdens informele bijeenkomsten, zoals een diner of een sportevenement, vonden de jongeren begrip op verschillende niveaus. Ze kwamen erachter dat een straatleven in Nederland en Swaziland niet zo veel verschilt als verwacht en dat de jongeren hun verhalen konden delen en met elkaar konden omgaan. Een jongen die al jaren drugs gebruikt ging naar de afkickkliniek en is nu al anderhalf jaar "clean". Een van de Nederlandse deelnemers hoorde dit verhaal en het inspireerde hem in zijn eigen proces om te stoppen met het gebruik van drugs. Zo werden er veel verhalen gedeeld en zo vonden de deelnemende jongeren elk op hun eigen manier inspiratie.

Etje "Ik werd overdonderd met vragen over het leven op straat in Nederland en ik wilde deze vragen maar al te graag beantwoorden. Zo kwamen wij er van beide kanten achter dat wij helemaal niet zoveel verschillen van elkaar. We hebben dezelfde angsten, pijn en verdriet van het leven op straat ervaren. De jongens raakten mij diep. Ik vond het mooi om te zien hoe goed ze voor elkaar zorgen en alles delen wat ze bezitten. Na ons gesprek was er geen enkele kloof meer, maar een grote sterke brug naar respect en broederschap."

Neglisa "Ik ben zo super dankbaar dat ik hier aan heb kunnen meedoen! Het heeft mij echt aan het denken gezet over zelfstandigheid. Het heeft mij geïnspireerd om te kijken wat de mogelijkheden nog meer zijn, om vrijwilligerswerk te doen als (jonge) moeder. Ook lijkt het mij boeiend om te kijken wat er voor nodig is om vrijwilligerswerk mogelijk te maken voor een ieder, en dit dan ook te promoten. Het lijkt mij prachtig om vaker in gemixte groepen: met mensen die gewend zijn om te reizen en met mensen die dit niet zo snel kunnen ervaren en/of meemaken, samen naar het buitenland te gaan."

Neglisa in het midden

OP DE WEBSITE VAN
SAMEN STAAN
VERSCHILLENDE BLOGS

op de speciale pagina over deze reis die zeer de moeite waard zijn. Neglisa (26) was een van de deelnemers, haar eerste verre reis. Haar ervaringen zijn in een mooi en uitgebreid reisverslag te lezen.
WWW.SAMEN.ORG

EEUWIGE PROFESSIE
CIRILO DE DEUS
EN HOAN PHAM

Zondag 20 mei, op Pinksteren hebben Cirilo de Deus en Hoan Pham Xuan, twee jonge salesianen uit Oost Timor en Vietnam die zich bij onze provincie België Noord en Nederland hebben aangesloten, hun eeuwige professie gedaan. In Hechtel, te midden van een groot aantal medebroeders, andere leden van de Salesiaanse Familie, een afvaardiging van de parochie uit Amsterdam en een groep Vietnamezen legden ze hun gelofte af, dat ze zich hun verdere leven als salesiaan willen blijven inzetten voor jeugdigen en jongeren, met name voor de armsten onder hen. Het was een heuglijke gebeurtenis, wat provinciaal Wilfried Wambeke toepasselijk onderstreepte door tijdens zijn overweging het lied te zingen: "Wat altijd is geweest, het waaien van de Geest, gebeurt aan ons vandaag." Cirilo zal komend werkjaar in de gemeenschap van Oostende verblijven, Hoan blijft in de oratorio-gemeenschap van Hechtel. Bekijk hun introductiefilmpje op YouTube, zoek op 'Cirilo' en 'Hoan'.

JONGEREN
U-2BHEARD!
OP REIS NAAR MAROKKO

In samenwerking met Don Bosco YouthNet organiseert U-2BHeard! in oktober een reis naar Rabat, Marokko. De bedoeling is dat deze jongeren van Don Bosco Utrecht daar twee weken vrijwilligerswerk gaan doen. Om projecten in een buurtcentrum of opvanghuis uit te voeren zodat ze lokaal over armoede en problemen van jongeren kunnen praten en de activiteiten kunnen doen met de jongeren die daar wonen. Ze gaan in gesprek met kinderen, jongeren en hulpverleners over armoede. Kortgezegd, armoede bespreekbaar maken en elkaars ervaringen delen. Linda van Oudheusden en Malaaz gingen in mei naar Marokko om de reis voor te bereiden. Met behulp van de Nederlandse ambassade hebben ze een aantal organisaties kunnen bezoeken.

NALATENSCHAP

LAAT UW GELD NA TEN GOEDE
VAN DE JEUGD

Er komt een dag dat u niet meer op deze aarde bent. Door een testament op te stellen bepaalt u zelf wat er na uw overlijden met uw nalatenschap gebeurt.

Met een laatste gift kunt u nog één keer opkomen voor wat u belangrijk vindt. Door na te laten aan een goed doel dat bij u past, wat een mooi perspectief.

U kunt er voor kiezen een deel van uw geld na te laten aan de Stichting Don Bosco Werken Nederland. Soms denken mensen dat nalatenschap om grote bedragen gaat. Maar dat is lang niet altijd het geval. Wat u ook wilt nalaten, wij zijn zeer dankbaar voor iedere gift.

Door Stichting Don Bosco Werken Nederland in uw testament op te nemen helpt u jeugd en jongeren in Nederland aan een betere toekomst.

Meer informatie vindt u op de website
www.donboscowerken.nl

Wilt u ook na uw leven het verschil maken voor jongeren?

WEGEN BEWANDELEN OM TE GROEIEN EN HET GOEDE TE DOEN

Matthew Saliba (27) doet aan Europees vrijwilligerswerk (EVS) in Don Bosco Rijswijk, het project dat georganiseerd wordt door Don Bosco Youthnet Nederland. Eerder, in 2015, was Matthew reeds één maand te gast in Nederland. Nu verblijft hij er één jaar, tot september 2018.

HOE BEN JE HIER TERECHTGEKOMEN?

Thuis, in Malta, was mijn leven een sleur geworden, Ik heb er mijn baan opgegeven en ben naar Nederland gereisd. Ik zocht naar nieuwe prikkels en emoties en die hoopte ik te vinden tijdens een korte EVS bij Don Bosco Rijswijk in 2015. Die ene maand vloog voorbij, ik vond het geweldig en wist al snel dat ik ooit zou terugkeren. Nadien heb ik in Malta twee jaar gewerkt voor Youths Engage Senglea (YES). Zij organiseren zomerkampen voor de plaatse-

lijke jongeren in een vrolijke en veilige salesiaanse omgeving. De honger naar Rijswijk bleef en op 1 september 2017 ben ik teruggegaan. Ik deel nu een huis met zes andere vrijwilligers van het EVS-team, wat voor een introvert persoon als ik, niet zo vanzelfsprekend is. De verschillende culturen en mentaliteiten hebben mijn geest echter geopend voor de wereld en mezelf. Hoe meer ik andere mensen help, hoe meer hulp ik zelf ontvang.

WELKE PLAATS HEEFT DON BOSCO IN JOUW LEVEN?

Ik geloof in God en ben katholiek maar ik zou meer naar de mis en de biecht willen gaan. Vooral als ik anderen help en groeikansen grijp, voel ik me verbonden met mijn godsdienst. Dat is ook wat Don Bosco en de salesianen voor mij betekenen. Ze geven

me de kans om iets goeds te doen, om mezelf waardevol te laten voelen. Natuurlijk maak ik ook fouten maar in een salesiaanse omgeving heb ik altijd troost gevonden, warmte en begrip. Ik geloof sterk dat ik, op een of andere manier, de weg bewandel waarbij ik kan blijven groeien en samen met anderen goede dingen kan doen. Dat is het geschenk dat Don Bosco en de salesianen me hebben gegeven: een positieve kijk op en oprecht vertrouwen in de toekomst.

HOE ZIE JIJ ONZETOEKOMST?

De 'toekomst' blijft voor mij iets vaags. Ik heb geen concrete toekomstplannen noch specifieke dromen of verlangens. Als ik op Facebook zit, merk ik dat al mijn vrienden een carrière uitbouwen, trouwen, kinderen krijgen, huizen of auto's kopen, ... En ik lig hier ouder te worden, zonder geld of enig idee over wat ik volgend jaar zou doen... Ik geloof dat het leven zijn weg wel uitwijst. Wat we ook meemaken, we kunnen altijd kiezen hoe we er nadien mee omgaan. Hoewel mijn toekomstbeeld niet zo scherp is, zijn er toch twee fundamentele richtlijnen die ik levenslang voor ogen wil houden: 'behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden' en 'probeer altijd het goede te doen, zolang dat mogelijk is'.

BASISSCHOOL DON BOSCO IN STEENWIJKERWOLD

door KRISTEL ZEEMAN

In ons land zijn er zo'n vijftig organisaties en instellingen die hun naam ontleen aan Don Bosco. Bij DON BOSCO NU noemen we dat 'de naamdragers'. Zo schreven wij bijvoorbeeld over het Jeugdcircus Don Bosco, het Don Bosco College in Volendam en de Don Bosco Speeltuin in Weesp. Dit keer aandacht voor de Don Bosco school in Steenwijkerwold, de meest noordelijke naamdrager.

Aan de rand van Steenwijkerwold, in de kop van Overijssel, staat de katholieke basisschool Don Bosco. Op een prachtige plek, vindt directeur Age-Jan Hut "Een rij bomen scheidt ons van het dorp, aan de andere kant kijken we uit over de weilanden. We zitten vanuit hier zo in de natuur, het natuurgebied de Weerribben ligt om de hoek.

Het beleid van de school is erop gericht om de verschillende talenten die kinderen hebben te benutten, zodat ze over zichzelf en van elkaar leren."

" Een school waar het kind centraal staat en niet de lesstof."

Eigen aantrekkingskracht

Steenwijkerwold telt slechts 2000 inwoners, maar toch zijn er drie scholen te vinden. De Don Boschoschool is de grootste met 130 leerlingen, verdeeld over vijf groepen. De protestante en de openbare school hebben er samen ongeveer honderd. Hut: "Er wordt al enige tijd over gesproken om samen in een gebouw te gaan, maar op korte termijn zal dit niet gaan gebeuren. We hebben allemaal onze eigen aantrekkingskracht. De meeste kinderen van de Don Bosco komen niet uit het dorp zelf, daar wonen nog maar weinig jonge gezinnen. Ze komen vooral uit de kleine kernen uit het buitengebied rondom Steenwijkerwold. We staan goed bekend en wekken vertrouwen van ouders, omdat we nog relatief groot zijn. Zij redeneren: dan zal deze nog niet

zo snel worden gesloten. En daarnaast hebben veel ouders van de huidige leerlingen zelf ook op deze school gezeten. Mensen kijken hier nuchter naar de zaken: vroeger was het een goede school, dan zal het nou ook nog wel goed wezen." Hut neemt nieuwe ouders en leerlingen altijd mee op een rondleiding door de school.

" Aan het eind van de gang is een wand met oude foto's, waar ouders nog vaak een klassenfoto van zichzelf terugvinden."

Hoe lang de school precies op deze plek gevestigd is, weet Hut niet te zeggen. "We hebben in ieder geval documenten gevonden van rond 1940. Toen was de school al hier. Hij heette eerst de Gerardus Majella school. In 1963 kreeg de school een andere naam: Don Boschoschool.

Veilige plek

Behalve de naam is er nu maar weinig terug te zien van Don Bosco in de school. Op de website en in de schoolgids staat wel beschreven wie Don Bosco was en waarom de school naar hem is vernoemd: Er staat: 'Het doel van Don Bosco was toekomst bieden aan de kinderen van zijn tijd. Dat is waar de Don Boschoschool ook voor staat: bijdragen aan een succesvolle toekomst voor kinderen van onze tijd.' "In de activiteiten en het beleid op school komt Don Bosco niet terug," zegt Hut. Maar de school hecht wel aan de waarden die ook voor Don Bosco belangrijk waren, blijkt uit de schoolgids. Kinderen een veilige plek bieden, waar ze zichzelf kunnen zijn, fouten mogen maken en spelend kunnen leren. Ook respect voor elkaar en belangstelling hebben zonder te veroordelen. Wat dat betreft blijft de school dicht bij de werkwijze van zijn naamgever.

www.kbsdombosco.nl

VERZAMELD/AGENDA

THEMA WILDE WESTEN

Don Bosco jeugdkampen 2018
in Assel

'Het Wilde Westen' is dit jaar het thema van de DeeBeetje-kampen. Stichting Jeugd- en Jongerenavonturen Don Bosco organiseert in de periode van 22 juli t/m 11 augustus 2018 weer een viertal kampweken voor kinderen en tieners die er behoefte aan hebben lekker op vakantie te gaan in de prachtige omgeving van Assel, nabij Apeldoorn. Voor tieners is er van 19 t/m 21 oktober een najaarsweekend. Een kampweek kost 130 euro, een weekend 65 euro. Ga mee op zoek naar de goudmijn, volg het spoor langs het woeste water van de Mississippi naar een verlaten mijnwerkersstadje. Maak een kampvuur om bizonen en ander wild op de prairie op afstand te houden. Voor meer info en aanmelden:

www.jeugdkampendonbosco.nl

THEMA EXPEDITIE ROBINSON

Vakantiekampen Don Bosco
Experience in Lelystad

Ook in Lelystad kun je op kamp, je slaapt in tenten op een terrein bij een boerderij. En gaat op avontuur in de bossen in de omgeving. Een week lang plezier maken met een ervaren en enthousiaste groep leiding die goed voorbereid is en elk moment van de dag een veilige omgeving creëert! Deze kampen hebben een vaste lage prijs zodat alle kinderen die op vakantie willen maar het niet altijd kunnen betalen, ook een leuke vakantie kunnen beleven. Van 22 t/m 28 juli: 7 t/m 11 jaar en voor 12 t/m 15 jaar.

www.donboscoexperience.nl

DON BOSCO OPERA IN LEUSDEN

De opera die het operagezelschap in Leusden deze zomer gaat opvoeren heet: **"IL BOSCO DELL' AMORE"**. Oftewel "Het liefdesbos" met een knipoog naar het vroegere Don Bosco op het prachtige Landgoed Leusderend. Het wordt een fantastisch schouwspel, als je er bij wilt zijn reserveer dan snel. Voorafgaand aan dit muzikale spektakel bestaat de mogelijkheid om alvast in Italiaanse, goddelijke, toepasselijke Don Bosco sferen te geraken. Speciaal voor deze gelegenheid is er een "Antipasti dell'Amore" samengesteld, bestaande uit een keur van overheerlijke Italiaanse hapjes. Voor oudleerlingen en salesianen een ideale gelegenheid om met elkaar bij te praten en nog eens even rond te wandelen om wellicht hier en daar nog een teken van herkenning te vinden op het mooie terrein waar zij zoveel jaren hebben doorgebracht.

Er worden zes voorstellingen gehouden van **30 augustus t/m 2 september**. Misschien is de zondagmiddag 2 september het meest geschikt om als oudleerling of salesiaan te gaan, omdat je dan vanaf 13.30 uur kunt rondwandelen en kunt genieten van de antipasti voordat je om 14.30 uur naar de voorstelling gaat. Voor meer informatie kijk dan op deze websites: www.operaleusden.nl

www.facebook.com/operaleusden

VAKANTIEBOS DON BOSCO RIJSWIJK

Het is elk jaar weer een groot succes en trekt veel kinderen uit Rijswijk en Den Haag. De 52e editie van het Vakantiebos is dit jaar van 7 t/m 24 augustus 2018, het thema is Circus. Het wordt weer gezellig, creatief en kleurrijk als altijd.

De activiteiten zijn (behalve in de eerste week) van maandag t/m vrijdag. Vanaf 09.15 uur zijn kaartjes verkrijgbaar bij de kassa. Het begint om 09.45 uur, kom op tijd! Om 15.15 uur is het programma afgelopen (Op vrijdag duurt het programma tot 12.15 uur).

**Don Bosco Rijswijk,
Juliaantje 26, Rijswijk.**

Voor meer info over het programma:
www.donboscorijswijk.nl

EEN MAAND RUST

Henk Erdhuizen ('s-Heerenberg, 1947), salesiaan van Don Bosco, werkt al 18 jaar voor de allerarmsten in Bolivia.

In mei-juni was hij na drie jaar weer eens een maand in Nederland. Om bij te komen en zijn eigen accu op te laden. Ondanks zijn 70 jaar werkt hij zeven dagen per week. Sinds 2002 werkt Henk als verantwoordelijke salesiaan op het straatkinderproject in Santa Cruz, een miljoenenstad. Henk is werkzaam op de Barrio Juvenil, een van de zes huizen die straatkinderen opvangen en die beheerd worden door de salesianen. Zijn belangrijkste werk voor de kinderen daar: dagritme aanleren, weghouden van de straat, onderwijs en structuur bieden en het geven van het gevoel dat deze jongeren de moeite waard zijn om voor te vechten.

SAMEN stuurt regelmatig vrijwilligers naar zijn opvangcentrum, die enige maanden blijven. Daar is hij blij mee. *"De laatste jaren is de mentaliteit onder de straatkinderen veranderd, als gevolg van de toegenomen vrijheid, welvaart en het drugsgebruik. Tien jaar geleden kon je ze nog goed begeleiden naar een kindertehuis. Nu is het veel moeilijker om ze weer in het gareel te krijgen om een normaal, gestructureerd leven te leiden. Het zijn jongens uit extreme armoede, die veel vader- en moederliefde tekortkomen in hun jeugd. We hebben vier jongens die door hun vader verkracht zijn, dat is een traumatische ervaring. Ze dragen een diep verdriet mee in hun hart. Ze krijgen begeleiding in hun leven maar stoppen soms met hun opleiding met nog maar een half jaar te gaan. En zonder opleiding krijg je geen werk, want de werkloosheid is hier groot. De straat is attractief, op scholen worden drugs uitgedeeld, op straat stelen ze, ze huren soms met een aantal jongens een logement om te slapen maar dat is geen toekomst."*

"We spelen in op de nood die er is. In Nederland ontbreekt het aan spiritualiteit. Ik heb elke zondag heel veel kinderen en jongeren in de mis." Voor zijn jongens neemt hij een aantal voetballen mee als hij weer terug gaat. *"Ik voel me helemaal gelukkig daar bij die jongens, wat moet ik hier doen? Daar voel ik me zinvol,"* aldus Henk Erdhuizen.

WWW.PATERHENKERDHUIZEN.NL

Voor informatie over vrijwilligerswerk van SAMEN in Bolivia:
WWW.SAMEN.ORG/PROJECTEN/BOLIVIA-SANTACRUZ

IMPRESSIE OUD-LEERLINGEN REÜNIE VAN HET TECHNISCHE SCHOOL INTERNAAT DON BOSCO LEUSDEN

Bijna 50 oud-leerlingen, waaronder ook groepsleiders, leraren en enkele partners waren op 14 april in Assel in de kampschuur aanwezig voor een hernieuwde kennismaking en vooral om samen herinneringen op te halen. Gert Elferink en Jos Olbers memoreerden aan de hand van foto's en voorwerpen (een transistorradio en een eerste werkstuk) hoe een dag op het internaat er uit zag. Gert vertelde over zijn jaren van 1952-1956 en Jos over de jaren 1961-1965. De jaren 60 waren roerige jaren met grote veranderingen die ook op het internaat voelbaar waren. Er waren bijvoorbeeld discussies over de wereldproblemen met Henk en Jan van Lochem. Jos haalde aan dat hij veel geleerd heeft en later in zijn eigen bedrijf veel profijt had van hoe je jongens timmeren leert. Hij is trots dat hij op het Don Bosco-internaat is geweest.

Mathieu Beurskens kwam na de lunch vertellen over Young Africa, het project van zijn dochter Dorien en haar man. Inmiddels zijn er negen opleidingscentra voor jongeren in het zuiden van Afrika. In 2025 wil men 500.000 jongeren hebben opgeleid.

Er was een stukje gezamenlijke geschiedenis, Dorien is groot geworden bij het jeugd en jongerencentrum Don Bosco Apeldoorn, waar zij met name door Herman van der Loop werd geraakt. Herman gaf ook les op het technisch schoolinternaat. Don Bosco speelt nog altijd een belangrijke rol bij Young Africa.*

Veel werd er gesproken over toen, zeker aan de hand van oud fotomateriaal. Nu maar hopen dat iedereen er over twee jaar weer bij kan zijn.

*Meer informatie: www.youngafrica.nl

JUBILERENDE SALESIANEN 16 AUGUSTUS 2018

Cor Goorts	75 jaar salesiaan van Don Bosco
Jan van Aken	65 jaar salesiaan van Don Bosco
Wijnand Borst	65 jaar salesiaan van Don Bosco
Gerard Schoorl	60 jaar salesiaan van Don Bosco
Jan Wessels	60 jaar salesiaan van Don Bosco

Op 2 oktober 2018 bestaat de
Stichting Don Bosco Youthnet 10 jaar.

HOTELSCHOOL DON BOSCO

IN CAMBODJA

Roberto Panetto, salesiaan-coadjuteur en missionaris in Cambodja sprak op de salesiaanse missiedag over de bijzondere totstandkoming van de Hotelschool Don Bosco in de Cambodjaanse stad Sihanoukville, een project dat hij tien jaar geleden samen met pater Johan Visser heeft ontwikkeld.

“Deze hotelschool doet denken aan de mogelijkheden in onze tijd die Don Bosco zou hebben aangegrepen om de jeugd aan te trekken, in zijn streven hen op te voeden en voor te bereiden op een goede intrede in de maatschappij. Met werk dat hen in staat stelt om hun gezinnen voor armoede te behoeden. De hotelschool kan men beschouwen als een uitbreiding van de “Don Bosco Technische School” te Sihanoukville. Deze afdeling biedt plaats voor opleiding van 200 leerlingen, met de diensten van de receptie, huisvesting en bediening en de keuken.

“Likkend aan een ijsje Don Bosco leren kennen.”

De meisjes en jongens komen uit het hele land, maar vooral uit de Zuidelijke districten. Een aantal jongens woont in ons eigen internaatgebouw, meisjes in drie meisjestehuizen. Vanuit het eigen hotelgebouw is het schoolgebouw met klaslokalen voor de gasten goed zichtbaar, zij kunnen vanaf hun balkon de activiteit van de leerlingen volgen. Sommige mensen vragen om de school te mogen zien en ook om aanwezig te mogen zijn bij de begroeting met woord en gebed waarmee elke schooldag wordt geopend. Een onderdeel van de school is de Italiaanse ijssalon ‘Gelato’, op drie kilometer in het centrum van de stad. Veel cliënten leren al likkend aan een ijsje Don Bosco kennen. Zij stellen bij die gelegenheid vragen over de achtergrond en de activiteit van het Don Boscowerk in Cambodja.

Hoe we op dit idee van een hotelschool zijn gekomen? Een Nederlandse weldoener had na zijn bezoek aan pater Visser gezegd dat hij een grote donatie wilde geven voor een hotelschool. Hij had gezien dat de stad Sihanoukville toeristen zou aantrekken. Wij hebben vergeefs moeite gedaan om hem te overtuigen dit geld aan te wenden voor een andere, reeds bestaande onderwijssector. Hij zei toen: “Als die sector nog niet bestaat, zouden jullie die dan niet willen opzetten?” Waarom niet? En inderdaad. Dit zou een uitgelezen kans zijn om aan een groot aantal jongeren vast werk te bieden op de plek waar zij wonen.

Pater Johan Visser

Van de andere kant, Don Bosco was ook zelf ooit een jonge bediende geweest in de horeca! En zo is deze suggestie op schitterende wijze gerealiseerd.”

Roberto, afkomstig uit Italië, werkte aanvankelijk als missionaris in Thailand in een technische school die ook door pater Visser werd opgebouwd. Eerst in de hoofdstad Bangkok, later in de vluchtelingenkampen aan de grens met Cambodja. Na de val van het beruchte regime van de Rode Khmer in Cambodja werd hem door de leerlingen uit die kampen gevraagd: “Waarom gaat Don Bosco niet met ons mee naar Cambodja. Wij hebben geen ouders meer en Don Bosco is nu een vader voor ons! Hij moet met ons meegaan!” Dat was een gevoelig pleidooi, hier kon de leiding van de Don Boscoschool toch geen nee tegen zeggen. Een bezoek aan de autoriteiten in Phnom Penh leverde al gauw toestemming op voor de bouw van een technische school in die hoofdstad. Op die manier hebben de salesianen gehoor gegeven aan de opdracht van de Cambodjaanse jongeren die hun ‘vader Don Bosco’ aan

“Waarom gaat Don Bosco niet met ons mee naar Cambodja. Wij hebben geen ouders meer en Don Bosco is nu een vader voor ons! Hij moet met ons meegaan!”

hun zijde kregen in Cambodja. Ook de zusters van Don Bosco kwamen naar Cambodja en stichtten er scholen voor beroepsonderwijs. Het land telt nu een tiental technische scholen van Don Bosco in de grotere steden. Veel arme kinderen worden vanuit Nederland en Italië ondersteund met tegemoetkoming in de schoolkosten door sponsors van het Don Bosco Kinderfonds Cambodja. Intussen hebben enkele jonge Cambodjanen zich bij Don Bosco aangesloten als medebroeders-salesianen. Onze Nederlandse missionaris, pater Johan Visser, wordt binnenkort 85 jaar. Hij mag het nu wat rustiger aandoen en woont in het door hem gestichte kindertehuis in de grensstad Poipet.

www.sawasdee.nl

GEPREVELDEWOORDEN VAN HET EVANGELIE

*Poster gemaakt door de
jonge kunstenaar,
pater Peter Le Duoc sdb*

IN MEMORIAM ANTON MATSE SDB DE BILT, 7 JANUARI 1928 † RICHMOND (USA), 15 MEI 2018

Op 15 mei overleed salesiaan-missionaris Anton Matse in de Verenigde Staten. Hij bereikte de leeftijd van 90 jaar en legde ruim 60 jaar geleden zijn eeuwige gelofte af.

Anton was op 22 jarige leeftijd zelfstandig geëmigreerd naar Australië, en verhuisde enkele jaren later naar Canada. Zoekend naar een levensbestemming maakte hij daar kennis met de salesianen en sloot hij zich als salesiaan-coadjuteur in onze congregatie aan. Vanaf zijn eerste professie in 1957 heeft hij zich tot voor enkele jaren geleden verdienstelijk gemaakt in de grote schoolgemeenschappen van Don Bosco in Californië, onder meer als administrateur. Ook was hij enige tijd lid van de provinciale raad.

Hoewel hij door ons niet was uitgezonden heeft Anton vanaf zijn professie altijd een vriendelijke en dankbare band onderhouden met de opeenvolgende missieprocurators in Nederland. Hij behield altijd de Nederlandse nationaliteit en we hebben hem steeds beschouwd als een Nederlandse missionaris. Onze laatste briefwisseling met hem was die rond de viering van zijn negentigste verjaardag in januari van dit jaar.

Anton Matse was een salesiaan in hart en ziel. Gedenken wij hem in viering en gebed. GERARD SCHOORL SDB

TOELICHTING POSTER VAN DE JAARLIJKSE SALESIAANSE MISSIEDAG 2018

Centraal staat het nieuwe salesiaanse missiekruis, dat de salesiaanse familie oproept om missionarissen te worden voor de jeugd. Het hart is gevormd naar dat van de Goede Herder, Jezus Christus die de bron is van onze vreugde, ons geloof, onze hoop en onze liefde. Het motto is van Don Bosco: “Geef mij zielen - behoud de rest.” Het gouden licht duidt op de aanwezigheid van de Heilige Geest die zonder ophouden onze missionaire weg van dienstbaarheid leidt en verlicht.

De fotomontage van de jongeren in onze salesiaanse centra voor beroepsopleiding vormt een weergave van ons werkterrein in de Aziatische landen. We zien jongeren met verschillende culturele, religieuze en economische achtergronden. Met geduld, vriendelijkheid en zachtmoedigheid begeleiden we hen en bieden hen een beroepsopleiding. We leiden hen binnen in de wereld van het werk, zodat ze opgroeien, eerlijke burgers en goede christenen worden, of volgelingen van een ander geloof. Wij helpen hen bij te dragen aan de maatschappij en daarbij echte vreugde te ervaren in dit leven en in de toekomst.

De visuele reis leidt ons naar een foto van Don Bosco, zittend aan een wereldbol, een herinnering aan de missiedromen van onze vader. Hij nodigt zijn kinderen uit om de wereld rond te reizen en het goede nieuws naar de jongeren te brengen. Door onze broederschap, onderwijs en bediening creëren wij een omgeving met familiesfeer. Wij streven naar een waardige opname van jongeren in de samenleving. In onze tehuizen horen ze onze “oorwoordjes”, gefluister van vreugde, geloof, hoop en liefde - inderdaad, de geprevelde woorden van het evangelie.

KASBOEK VAN DON BOSCO

In de maanden januari t/m maart 2018 is ruim € 27.500,- ontvangen voor de Don Boscowerken buiten Europa.

Bolivia
Straatkinderproject van Henk Erdhuizen 2.012,50

Cambodja
Onderwijs en adoptieprojecten van Johan Visser 7.211,76

Colombia
Melaatsenzorg in Agua de Dios 290,00

Congo
Onderwijs in Kinshasa, projecten van Kees Smeele 3.611,50
Parochie en jeugdzorg: 3.113,6
Dik Zwarthoed
Overige missies in Afrika 2.687,50

Haiti
Projecten van Wim Bokseveld e.a. 7.559,74

India en Pakistan
Projecten in verschillende provincies 640,00

Missiewerken algemeen 280,00
Straatkinderenprojecten 90,00
Kerstactie t.b.v. de missie in de Centraal Afrikaanse Republiek 150,00
Overige 30,00

TOTAAL IN EURO'S 27.676,62

Hartelijk dank aan alle gulle gevers!
Wilt u het werk van Don Bosco financieel steunen? Dat kan door een bijdrage te storten op **rekening NL88 INGB 0000 714005** t.n.v. Stichting Don Bosco, De Wiekslag 2c, 3871 AS Hoevelaken met een korte vermelding van de bestemming.

GERARD SCHOORL, sdb
MISSIEPROCURATOR

"IK VERTROUW
OP HEM"

CIRILO DE DEUS

"HET IS EEN GELOFTE"

Sinds september 2016 hoort Cirilo de Deus tot onze salesiaanse provincie BEN (België-Noord en Nederland). In augustus 2017 is hij toegevoegd aan het salesiaans team van de parochie Nieuw-West Amsterdam. Daar gaat hij zich richten op het jeugd- en jongerenwerk met als doel een eigen sociaal project op te zetten. Een 30-jarige broeder, afkomstig uit Oost-Timor, een vrolijke, dynamische en gedreven jonge kracht. Met Pinksteren sprak hij zijn eeuwige gelofte als salesiaan van Don Bosco uit. Een bijzondere levenskeuze, zeker in deze tijd. De redactie vroeg hem naar zijn inspiratie.

"Met Pinksteren heb ik mijn eeuwige gelofte uitgesproken. Deze grote gebeurtenis vond plaats te Hechtel op 20 mei 2018. Het was mooie viering

en het raakte me zeer. Omdat ik God op dat moment beloofd heb om de rest van mijn leven aan Hem te geven. Ik ben die stap verder gegaan vanwege mijn "gelofte" want ik vertrouw op Hem. En ik ben er zeker van dat Hij me heeft geroepen.

Voordat ik mijn eeuwige gelofte uitgesproken heb, keek ik naar mijn roepingsverhaal om te ontdekken hoe ben ik in het salesiaan leven aangekomen en hoe ben ik "hier" gekomen. Toen herinnerde ik me het verhaal van de roeping van onze aartsvader Abraham. Abraham verliet zijn eigen land dat rijk was en hij reisde naar een onbekend land. Hij wist niet wat er zou komen. Maar omwille van zijn geloof deed hij het. Hij liet God als gids voor hem naar het beloofde land gaan waar het vervuld was van rijkdom, ofschoon hij Hem/ God niet zag.

Ik wil nu naar mijn eigen leven kijken. Veel mensen stelden me vaak deze vragen: Waarom wil jij salesiaan-missionaris worden? Waarom koos jij er voor om naar "hier" te komen? Mijn antwoord is in de lijn van Abraham. Het is een gelofte. Met mijn gelofte gaf ik het antwoord "JA" in mijn eerste professie en mijn eeuwige professie. En met mijn gelofte ook koos ik het leven als salesiaan-missionaris ad gentes en ad vitam (voor alle natiën, voor het leven). Het is misschien voor anderen niet begrijpbaar om het te doen maar als fundament waarop ik sta is het heel diep en oprecht.

Uit dit geloof aarzelde ik ook niet om mijn wil in de hand van de algemeen overste te laten rusten. Omdat God door de overste heen werkt. Dus ik mag zeggen dat ik hier terecht gekomen ben door Gods wil. En "hier" beschouw ik als een belofteland van God voor me.

Maar mijn gelofte is nog niet groot genoeg om een berg te verplaatsen naar de zee, omdat ik een mens ben. Daarom vraag ik jullie om me spiritueel te steunen."